

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐-๒๒๗๒-๘๐๗๐ (เมธนิดล)

ที่ กค.๑๗๓๓/วพ/ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง สรุปการเข้าร่วมงานวันสิทธิมนุษย์ชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๖๒ “สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน”

เรียน หน.พบ.

ตามที่ได้มอบหมาย นางสาวอัจฉรา พัฒนพิมลจิตร์ นักวิชาการภาชีชำนาญการ และ นางสาวเมธนิดล จำสกณ พนักงานการภาชี เข้าร่วมงานวันสิทธิมนุษย์ชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๖๒ ในหัวข้อ "สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน" เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ ห้องรายวิภาคชี ๕ - ๖ ชั้น ๕ โรงแรม เช็นทร่า บาย เช็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ นั้น

ส่วนยุทธศาสตร์และแผนงาน ขอสรุปการเข้าร่วมงานวันสิทธิมนุษย์ชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๖๒ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน (เอกสารแนบ) ดังนี้

๑. ส่วนที่ ๑ การปาฐกถาพิเศษ “สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน” โดยนายวัสดุ ติงสมิติ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

๒. ส่วนที่ ๒ การเสวนาทางวิชาการ เรื่อง “สังคมจะดีเมื่อการพัสดุศรีความเป็นมนุษย์” มีผู้เข้าร่วมเสวนา ๔ ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒ ประกอบด้วย พระราชนิสัยสุทธิประชานาถ หรือ เจ้าคุณอลองกต นางสาววาราธนา เก้าพรัตน์ นายวินัย สีสุข และนายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ ดำเนินรายการโดย คุณอรอนما เกษตรพีชผล

๓. ส่วนที่ ๓ การทูลเกล้าฯ ถวายรายงานวัลลังค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านสิทธิเด็ก แด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวชิราชริศา ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง

๔. ส่วนที่ ๔ การพระราชทานรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากเห็นชอบจะได้นำสรุปงานวันสิทธิมนุษย์ชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๖๒ “สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน” ขึ้นเผยแพร่บนหน้า Webpage พบ. ต่อไป หรือเห็นควรประกาศใด ขอได้โปรดสั่งการ

ไชยรัตน์ จิวารักษ์
(นางสาวเมธนิดล จำสกณ)

พนักงานการภาชี

ดล

๘๕ ๘๓

ที่นี่เป็น ๑๗๐๗๐
๑๗๐๗๐
๖๓.๐.๖๖

สรุปงานวันสิทธิมนุษยชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๖๒

"สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน"

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ณ โรงแรมเซ็นทรัล บาย เซ็นทรัล ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนา กรุงเทพฯ

ส่วนที่ ๑ การปาฐกถาพิเศษ "สังคมไทยยุคใหม่ใส่ใจสิทธิมนุษยชน"

โดย นายวสิ ติงสมิติ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

"การให้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในการดำรงชีวิต ทำให้สังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมก้ามหน้า การเลี้ยงดูบุตรโดยใช้เทคโนโลยีตามวิถีชีวิตยุคใหม่ ทำให้แนวคิดและวิถีชีวิตต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนและในวัยทำงานไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ๆ จะเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้อื่น และเมื่อเข้าสู่การมีครอบครัว หากพ่อแม่มีความรู้ ความเข้าใจ จะทำให้เด็กมีการพัฒนาและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เกิดการปลูกต้นกล้าที่ดี ไปหลายชั่วอายุคน สังคมมีความเคารพสิทธิมนุษยชน ก่อให้เกิดความสันติสุข"

ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้มีการกล่าวถึงหลักสิทธิมนุษยชน การเคารพในสิทธิมนุษยชน จะเป็นหนทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทย ซึ่งทำให้เห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อหลักสิทธิมนุษยชน และหวังว่าคนในสังคมไทยจะมีการใส่ใจในสิทธิมนุษยชนต่อไป"

ส่วนที่ ๒ การเสวนาทางวิชาการ เรื่อง "สังคมจะดีเมื่อเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์"

มีผู้เข้าร่วมเสวนา ๔ ท่าน ประกอบด้วย พระราชวิสุทธิ์ประชาชนาด หรือ เจ้าคุณอลองกต นางสาววาราสนา เก้าันพรัตน์ นายวินัย สีสุข และนายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน บุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริมปักษ์ป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒ ดำเนินรายการโดย คุณอรุมา เกษตรพีชผล

พระราชวิสุทธิ์ประชาชนาดหรือท่านเจ้าคุณอลองกต (เจ้าอาวาสวัดพระบาทน้ำพุ – การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ HIV ที่วัดพระบาทน้ำพุ)

"เมื่อมีโรคเอดส์เกิดขึ้น วัดพระบาทน้ำพุเป็นวัดแรกที่ดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ถูกทอดทิ้ง การที่ชาวบ้านกลัวติดเชื้อจากผู้ป่วย HIV ทำให้วัดต้องแขขันกับปัญหาที่ตามมาหลายอย่าง ในช่วงแรก ชาวบ้านไม่สนใจ ไม่เข้าวัดมาทำบุญ ไม่ถวายปัจจัย แม้ค้าไม่ขายของให้ไม่กล้าหยิบเงินจากผู้ป่วย วัดต้องรับภาระในการหารายได้เพื่อใช้ในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวที่มาอยู่ในวัดด้วย ทำให้เกิดผลกระทบกับทุกคนในวัดรวมทั้งพระที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหามากมายที่ไม่เคยเห็นหรือรับรู้มาก่อน"

จากปัญหาที่ชาวบ้านต่อต้านและไม่ยอมรับให้นำผู้ป่วยติดเชื้อเข้าอยู่ในชุมชน ทำให้พระต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมาก ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของพระในการดูแลผู้ป่วย ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจทางวิชาการกับชาวบ้านแบบเพิ่มขึ้นทีละนิดจนทำให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจและพร้อมที่จะเรียนรู้ การให้ความช่วยเหลือชาวบ้านที่ติดเชื้อ HIV จากที่อื่นและมาเสียชีวิตในวัด รวมถึงการดูแลครอบครัวของผู้ป่วยให้มีอาชีพและมีรายได้จนทำให้เกิดการพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คนต่อไป เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสิทธิในการมีชีวิตอยู่ให้กับทุกคน สิ่งเหล่านี้ทำให้ชาวบ้านค่อย ๆ ยอมรับ เกิดความรู้ความเข้าใจในการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่าทุกคนมีสิทธิและเท่าเทียมกัน เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลและขยายผลต่อยอดในที่สุด"

นางสาววราสนา เก้าพรัตน์ (ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก – การช่วยเหลือเกี่ยวกับสิทธิเด็ก)

“ในระยะแรกบุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชน ว่าควรจะจัดการและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ได้อย่างไร จึงต้องนำองค์ความรู้จากต่างประเทศมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหา จากการทำงานในมูลนิธิเกี่ยวกับเด็ก การได้เข้าไปในพื้นที่ที่คนทั่วไปไม่ได้เข้าถึงทั้งในระดับตำบล ท้องถิ่น เช่น สถานอาบอบนวด สถานบันเทิงต่าง ๆ ทำให้ทราบว่าปัญหาการละเมิดสิทธิ ส่วนใหญ่เกิดจากอะไร และควรใช้อะไรเป็นแนวทางแก้ไข ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่มักจะเกิดจากคนในครอบครัว คนในชุมชน แม้กระทั่งการใช้เชี่ยลเพื่อติดต่อกับคนภายนอก ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกระตุนให้เกิดการละเมิด เช่น พ่อแม่ขึ้นลูก การทำร้ายร่างกาย ผู้หญิงตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืน หรือหลอกไปค้าประเวณี รวมถึงปัญหาในด้านสถานะบุคคลทั้งบุคคลไร้สัญชาติและบุคคลไร้รัฐ เป็นต้น

การทำงานในมูลนิธิเล็ก ๆ ช่วยแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ซึ่งการช่วยเหลือเด็ก ผู้หญิง บุคคลไร้สัญชาติและบุคคลไร้รัฐที่ถูกละเมิดยังคงต้องการให้หลายหน่วยงานเข้ามาร่วมเหลือ จากข้อเท็จจริงข้างต้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ว่า คนที่มีวิชาชีพแต่ละสาขาและคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วม และเรียนรู้การแก้ไขปัญหา ไปด้วยกัน เพื่อให้รู้ว่า “ตนต้องทำอะไร ต้องรู้อะไร รวมถึงต้องแบ่งปันให้คนอื่นได้รู้ไปด้วยกัน” สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการพัฒนาภูมายกย่องการคุ้มครองเด็กตั้งแต่ตีตัณถึงปัจจุบันอีกด้วย

ถึงแม้ว่า ปัจจุบันประเทศไทยจะมียุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และได้กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ว่า “เด็กทุกคนอยู่ดี มีสุข ปลอดภัย ในครอบครัว ชุมชนและสังคมแวดล้อมที่คุ้มครองและดูแล” แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติที่สำคัญ ผู้ใหญ่ที่แวดล้อมต้องทำหน้าที่ในการป้องกันดูแลเด็กอย่างเข้มแข็ง การดูแลจากรัฐ รวมถึงบุคลากร เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาสิทธิเด็ก การลงพื้นที่ทั้งในทางปฏิบัติและทางโซเชียลเพื่อให้เกิดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัว”

นายวินส สีสุข (รองอธิบดีกรมการปกครอง - การแก้ไขปัญหาคนไร้สัญชาติ)

“ปัญหาเกี่ยวกับสถานะของบุคคลเป็นเรื่องค่อนข้างยากในการสร้างความเข้าใจให้กับบุคคลทั่วไป ในปัจจุบันมีการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การแก้ไขในเรื่องคนไร้รัฐ เช่น กลุ่มคนโรหิงญา หรือลูกของแรงงานต่างด้าว อาจใช้การแก้ไขเพื่อให้มีรายการในทะเบียนรายภูมิ แต่หากเป็นการให้สัญชาติกับกลุ่มบุคคลดังกล่าวยังไม่สามารถทำได้ เพราะเกี่ยวนโยบายของปัญหาความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้การได้สัญชาติยังสามารถทำได้หากปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ลูกแรงงานต่างด้าวหากเรียนจบปริญญาตรีสามารถทำเรื่องยื่นขอสัญชาติไทยได้ เป็นต้น

การแก้ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ เช่น กลุ่มคนที่ไร้สัญชาติและอยู่ในไทยมานาน แต่ยังไม่ได้รับสัญชาติ หากมีภูมิพลังทางการเมืองรับบุคคลดังกล่าวสามารถให้สัญชาติได้ ซึ่งหน่วยงานจำเป็นต้องศึกษาภูมิพลังที่มีอยู่ว่ามีความสอดคล้องกับสถานะของบุคคลดังกล่าวอย่างไร รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและบุคคลที่ยื่นเรื่อง ซึ่งในปัจจุบันสือโซเชียลช่วยให้หน่วยงานรัฐสามารถติดตามและทราบถึงปัญหาด้านสัญชาติทำให้หน่วยงานและพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว”

นายแพทย์วิชัย โฉคิวัฒน (ชัมรมแพทย์ชนบท – ผลักดันสิทธิในการรักษาพยาบาล บัตรทอง ๓๐ บาท รักษาทุกโรค)

“ในอดีตราชบัลยังไม่มีนโยบายที่จะสร้างโรงพยาบาลให้ครบห้องประเทศ รวมถึงยังไม่มีนโยบายให้ประชาชนรักษาฟรี ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบทห่างไกลจึงได้รับสิทธิในด้านสุขภาพที่แตกต่างและเกิดความเหลื่อมล้ำ จึงเกิดแนวคิดว่า “จะทำอย่างไรให้มีโรงพยาบาลในอำเภอทั่วประเทศ และต้องมีสาธารณสุขตำบลทั่วประเทศ” จึงได้เกิดความร่วมตัวแพทย์ชนบทในหลายพื้นที่ เพื่อร่วมกันก่อตั้ง “ชัมรมแพทย์ชนบท” ขึ้น

เนื่องจากระบบการมีความสลับซับซ้อน การผลักดันในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน ต้องใช้การประสานงานจากหลายภาคส่วน รวมถึงภาคประชาชน เป็นแรงขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิทธิ ด้านสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสิทธิการรักษาได้อย่างทั่วถึง รวมถึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดความตระหนักถึงปัญหาและนำไปปรับปรุงพัฒนาจนเกิดมาตรฐานและเกิดสิทธิที่ประชาชนพึงได้รับ เช่นนโยบายบัตรทอง เช่น กรณีโรคเอดส์ ภาครัฐช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการรักษาโดยการกู้เงินเพื่อซื้อยารักษาโรคเอดส์ให้กับประชาชน จนปรากฏสิทธิที่เป็นรูปธรรมในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๗ ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ บุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย”

ปัจจุบันราชบัลได้ขยายผลนโยบายการคุ้มครองสิทธิในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ และคนพิการ เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยยังชีพคนพิการ เป็นต้น”

ส่วนที่ ๓ การภูมิเกล้าฯ ถวายรางวัลองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านสิทธิเด็ก

แด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวadi กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวชรราชธิดา ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง

ส่วนที่ ๔ การพระราชทานรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวadi กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวชรราชธิดา ทรงเป็นองค์ประธานพระราชทานรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๖๒ ให้แก่ บุคคลและองค์กรที่สมควรได้รับรางวัลทั้งสิ้น จำนวน ๖ ราย แบ่งตามประเภทรางวัล ๖ ด้าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ด้านที่ ๑ สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้แก่ พระราชวิสุทธิประชาชน (องกต ติกขบูล โน) หรือ เจ้าคุณองกต เจ้าอาวาสวัดพระบาทน้ำพุ จังหวัดลบุรี ผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมในการอุปการะช่วยเหลือผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยโรคเอดส์ มาyanan กว่า ๒๐ ปี

ด้านที่ ๒ สิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ได้แก่ คณะกรรมการคาดลิกเพื่อการพัฒนาสังคม แผนกยุติธรรมและสันติ องค์กรศาสนาภายใต้สภาพรัชกาลอิกแห่งประเทศไทย ซึ่งมีบทบาทการเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นความยุติธรรมและสันติ

ด้านที่ ๓ สิทธิเด็ก ได้แก่ นางสาววารณา เก้านพรัตน์ ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และประธานเครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย ผู้ให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงและถูกแสวงหาผลประโยชน์จากการค้ามนุษย์ การถูกบังคับค้าประเวณีและใช้แรงงาน

ด้านที่ ๔ การจัดการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างทางเพศ ได้แก่ มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ องค์กรที่มีบทบาทในการรณรงค์เพื่อให้สังคมทราบความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย

ด้านที่ ๕ การจัดการเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์และสถานะบุคคล ได้แก่ นายวีนัส สีสุข รองอธิบดีกรมการปกครอง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการช่วยเหลือและชัดปัญหาคนไร้รัฐ ให้สัญชาติ

และด้านที่ ๖ สิทธิคนพิการหรือสิทธิผู้สูงวัย ได้แก่ นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน ผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของไทยและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิที่จำเป็น

นางสาวเมธนิดล ขำสอน
ผู้จัดทำ

นางสาวอัจฉรา พัฒนาพิมลจิตร
ผู้ตรวจ